

SOPRONI ÚJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Újság“, az „Oedenburger Zeitung“ kihívását képezvén külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.

Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter Alfrédnél, várkerület 121. szám.

Távbeszélő 23. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik. Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

Mindenemű fizetés teljesítési helye Sopron.

A nagy harc előtt.

Sopron, szeptember 11.

(ad) Bécs városában nagy dolgokra készülnek — a liberálizmust akarják agyonütni mentül nagyobb zajjal, lármával fényes választási komédia kíséretében. A választás napját már kitűzték, a jelöltek — liberálisok, antiszemiták és „vadak“ — reggel, délben, este vidáman mondják el kis programbeszédeiket, a melyekben mindenről van szó, elvekről, eszmékről, liberálizmusról, antiszemitizmusról: csak Bécs város érdekeiről hallgat mindenki — az ma már másodrangu kérdés lett. Az antiszemiták ugyanis kiadták a jelszót, hogy minden választópolgárnak kívánságát felveszik programjukba, hogy minden óhajt, minden titkos és nem titkos aspirációt teljesítenek és ezzel egyszerűen utját vágják, hogy a liberálisok programjukkal párhíveket toborozzanak maguknak és régi pozíciójukat visszazerezzék.

A liberálisoké marad a mult és működésüket dícsérik mindazon intézkedések, a melyek Bécs város utolsó évtizedes haladását jelzik. Ezt az érdemet csak kisebbiteni lehet, de eltagadni nem. A nagyhangú frázisokkal, ígéretésekkel szemben erre a multra hivatkozni felette jogos és az az ígéret, hogy a jövőben is ezen az uton akarnak haladni, elég biztosítékul

szolgálhat minden józan, liberális polgárnak. De a fenséges népnek, a mely érzi, hogy rövidesen a hatalomra jut, és azután bátran üldözhet minden polgárt, a kinek akár a pénze, akár az élete, akár az orra nem tetszik neki, ily dolgokkal többé imponálni nem lehet, és bizonyára, ha a liberális párt tullicizálná ígéretében az antiszemitákat, az utóbbiak mégis többségben maradnának, mert a herceg Liechtensteinék, Luegerék fehér szegfűjeért boldogulnak a jó bécsi polgárok, a kik szentül meg vannak győződve róla, hogy ezek a hercegi és egyéb népbárátok az ő igaz érdekeiket védik.

És mégis a liberálisok arra a nehéz feladatra vállalkoztak, hogy a polgárságot meggyőzzék az antiszemita program lehetlenségéről. Ma már nem akad két ember Bécsben, a ki még hinni merné, hogy a feladat sikerül. A csőcselék terrorizáló ereje sokkal hatalmasabb, sokkal erősebb, semhogy ellene sikerrel lehetne küzdeni. Azután megtörtént az, a mi ilyes esetekben mindig meg szokott történni, egyenlenségek keletkeztek a pártban. Előbb a vezérek, azután a harcosok haragudtak össze, véres verejtékkel úgy a hogy helyreállították ugyan a békét, de míg ők veszekedtek, addig az ellenpárt szervezkedett. Ezt a hiányt többé helyre-pótolni nem lehetett.

Igaz, hogy közben az antiszemiták is összeháborodtak. De ők hamarosan rendet csináltak, ha másképp nem, a maguk módja szerint kiverték a pártjukból az elégedetleneket. És míg azok tanácskoziak, hogy a felmerült ellentéteket kiegyenlítsék, ezek naponta öt tiz választógyűlést tartottak, természetesen nem hiányzott előtte vagy utána a dinom-dánom, zeneszó, meg a bécsieket éltető, isteni sör.

Es a kormány, — az ideiglenes kormány a maga osztályfőnök minisztereivel felette kedvesen viselte magát. A világért sem avatkozott volna be a küzdelembe, sőt kezdetben még holmi verekedéseket és a liberális választógyűlések szétkergetését is eltűrte. Csak azután, hogy kissé elfajultak a dolgok és elszégyelték magukat a külföld előtt, csináltak rendet.

Később pedig a tesséklássék kedvéért kibocsátottak egy rendeletet, a melyben a hivatalnokokat a hivatalos állás méltóságára figyelmeztették, mi annyit jelentett, hogy a hivatali tógát az antiszemita heccekbe bekeverni nem szabad de hát ez a rendelet oly bámulatos terméke volt a böles hivatalos stílusnak, hogy abból mindent ki lehet magyarázni.

A mi természetesen meg is történt. Ily módon azután semmi sem zavarta az antiszemiták kis terveit, sőt az a tudat, hogy a kormánykörökben megbékéltek a

TÁRCZA.

A féltékeny.

— Vig magánjelenet. —

(Férj levéllel kezében s azt idegesen szorongatja.)

— A „Soproni Újság“ eredeti tárczája —
Írta: P.

Mit!? Önök kacagnak dult vonásaimon vérben forgó szememen?

Ne függesszék rám mosolygó tekintetüket, szánakozzanak rajtam. Még egy órája a legboldogabb férj valék a világon s most legszerencsétlenebb.

Pedig nem én voltam az oka, higyjék el, hogy nem én! . . . Ugye nem is úgy nézek ki, mint a ki a családi boldogságot meg tudná zavarni. Hiszen én olyan ártatlan vagyok, mint a ma született bárány, kedves Málimat a tenyereimen hordom, mint valami cukorbabát — de nincs is panasza rám! És mégis . . . mégis.

Tehetek-e arról, hogy annyira szeretem, s hogy rajongok pusztán látásán akkor is, s féltem. . . mit mondtam? . . . féltem? . . . Nem, nem féltem többet soha!

Oh, ez a féltékenység!

Ez tett szerencsétlenné, ennek köszönhetem, hogy e rongy papirossal megsemmisültem állók, tehetetlenül magammal, hogy pirulnom kell magam előtt, hogy nem bírok szemem közé nézni annak az angyalnak. Málikám, bocsáss meg!! Nem többet, nem, sohaem!

Ti pedig, férjek, ne leskelődjétek!! Zúgjon bár fejetekben a sok pletyka árja, háborogjon agyatok a sok vádtói, mit feleségeitekre szórnak

ádáz nelvek, vigyázatok, ti süketek legyetek, ha kell vakok, csak azt ne lássátok, a mit feleségeitek kapnak, vagy adnak.

Legyen minden jól téve, mit ők tesznek, s ti csak nézzétek; legyen övék az utolsó szó, az első pedig nem a tiétek.

* * *

Már két év óta élvezük Málikámmal a házasság édeni gyönyöreit. Búgunk, mint szerelmes gerlepár, czirógatjuk egymás . . . szóval olyan boldogok vagyunk!

Két év! Gondolják meg jól! Nem mindennapi dolog, hogy két év alatt a férj el ne zavarja nejét, — vagy a nő a férjét.

S mi még eddig együtt voltunk, s hűségünknek elvitatlan tanujelül szolgálhatnak a törött főzőkanalak.

Néha a körben, ha valami nagy daganatot látnak rajtam, természetellenesnek s mégis nagyon természetesennek találják, s vigasztalnak, hogy majd elmulik, előfordul az gyakran, ily esetben, ha az ember öreg, s fiatal, még mellé szép felesége van. De kérem, így néz ki a vén?! Hát a 60 éves férfi már vén?! Mi akkor a 80, — mi volt Mathusalem?!

Megférünk mi azért egymás mellett, s ő olyan jó, olyan figyelmes.

Most is, hogy az ebédnek vége volt, a szobalány letisztította az asztalt s én esibukozva az ottománra dőltem, s újságot, mivel Málimnak 10 óra előtt nem volt aprópénze, lévén vasárnapi munkaszünet, nem kaphattam. A füstölés átkozottul rosszul esett, különösen mikor láttam, hogy Máli előveszi regényét s olvas. Ez hát az eskü?

igy segít viselni a földi kínokat? Ő olvas, ő élvez, nekem pedig csendesen kell nézmem a bodor füstöket

Nem állhattam szó nélkül.

Kértem, követtem, parancsoltam, hogy ne olvasson, s képzeljék mikor a könyvet elteszi, még szemrehányásokkal illet, hogy Kányay bezeg nem tenne így a feleségével, hogy az mindig arra ügyel, hogy felesége mentől jobban mulasson, elviszi a bálba, jégre, csak ő rab, csak neki nem szabad panaszkodnia, csak ő a szerencsétlen.

De már ezt kikérem magamnak! Nem elég-e, ha valaki — pláne ha még feleségem is, velem társaloghat! Én teremtucesse örülnék, ha ilyen férjem akadna, mint én magam.

Többről többre, szoról szóra, még rám akarta sütni, hogy én nem a darab kedvéért járok a színházba, s hogy nem a politika miatt töltöm el esteimet a kávéházban.

Felforrt beennem a méreg. Eszembe jutott minden gyanus tette, minden rossz tulajdonsága.

— Jól van asszonykám, mondok neki, ha te úgy én is úgy! Tudja meg, hogy árgus szemekkel őrzöm minden mozdulatát, minden mosolyt ujjab vadnak veszem. Nem mosolyogtak-e ez ajkak másra is már, nem olyan-e, mint a minőnek engem gondol? Mit jelentett a multkor az a rózsaszín szalagcsokor az ablakban? Ne titkolja! . . . Nem kérdeztem eddig mert nem akartam magamat epeszteni a méreggel. Nos? . . . Feljelen! . . .

(Vége következik.)

gondolattal, hogy Pattai és Lueger urak kormányozzák a jövőben a Kaiserstadot, csak erőt adott nekik küzdelmeik folytatására. Az ideiglenes kormány, a melynek erélytelensége és gyámoltalansága valóban mintaszerű, az antiszemiták malmára hajtotta a vizet — és ezzel a liberálisizmus ügye Bécsbe elveszett.

A választások eredményére tehát már nem kívánsi senki. Az ausztriai zürzavaros állapotoknak méltó pendantja lesz Bécs város jövő községtanácsa, a melyben a szelideket, jókat és okosakat fogják vezetni a lázongó, szervezetlen, vad hadak.

Bécs város ügyeit pár esztendeig a jó sors meg a véletlen fogják intézni, mert az uralmon levőknek elég gondjuk lesz a sok érdeket kielégíteni, a mely győzelemre segítette a zászlójukat. De a vad diadalmi mámor, a mely rövidesen eltölti majd az igaz bécsi kebleket, nemsokára el fog mulni, mert az új vezetők vagy martalékkul odadobják az egész várost polgárságával együtt a csöcseléknek, a mire pedig nem lesz bátorságuk, vagy pedig — a mi természetes is, maguk a győzők fogják őket megtámadni és átkos küzdelemnek, pártoskodásnak, személyi harcoknak lesz színhelye a császárváros. Mi lesz ennek az eredménye, a községtanács teljes feloszlata, vagy a józan polgárok diadala, — előre megmondani nem lehet.

De legyen barmikép is, bizonyos, hogy az antiszemitákat tönkre teszi majd, a mi minden demagóg pártot megölt eddig: az önviszály. De addig még elmulik pár esztendő és Bécs város fejlődése stagnálni fog. Ime a Duna partján egymástól messze két ország metropolisa fekszik. Az egyiket dédelgette, ápolta bőkezű fejedelmi család, a másikat saját polgárai építették nagygyá, hatalmassá. És mégis az egyikben büszke fejedelmi paloták között megáll a fejlődés, a csöcselék különbséget tesz polgár és polgár között, a vagyont, a tőkét pedig, a mi a város fejlődésében elsősorú tényező, egyszerűen száműzni akarják: addig a másikban, nálunk, hol ugyan ezer a hiba, a mulasztás, de azért a város mégis fejlődik szinte amerikai módon, mert ezer ambíció, törekvés, szeretet ellensúlyozza a hibákat. Hiába minden, a jelek arra mutatnak, hogy a Duna mellett fekvő két metropolis közül a jövő a mienké.

Ez a tanúsága a bécsi nagy harcoknak, a melyhez most készülnek a gladiatorok fehér szegfüvel felvirágozva. Az ártatlanság színével győznek azok — a kik a gyűlölködést hirdetik.

Politikai hírek.

Sopron, szeptember 11.

Bánffy Báro kormányelnök. A politikai aréna megnyitást jelenti az a beszámoló és egyben nagyjelentőségű nyilatkozatok egész halmaza, a melylyel tegnap kedveskedett Bánffy Dezső br. kormányelnök választóinak Szilágy-Somlyón.

Tegnap táviratban közöltük már a beszéd tartalmát, de ma újból vissza kell térnünk arra. A Szilágy-somlyói ut diadalutja vol Bánffy bárónak.

A városház udvarán ezekre menő közönség körében tizenegykor megjelent Bánffy Dezső báró, a kit a választók tömege viharos éljenzéssel fogadott.

Czobel királyi tanácsos üdvözölte a miniszterelnököt, hangsúlyozva, hogy iránta a választók szeretete változatlan, népszerűsége csak öregbedett. A polgárságot újabban is meggyőzte a kormány magatartása, hogy a liberálisizmus egyedül hathat az országra boldogítólágg. (Viharos éljenzés)

Bánffy Dezső báró mindennek előtt megköszöni a szívélyes üdvözlést, a melyben részesítették. Ezután jelzi, hogy álláspontja a régi maradt. Mint elnök nem nyilatkozott politikai kérdések felől, de mostani állása a nyilatkozást kötelesegesé teszi. A lelépő kormány intenzióit felölve hozzá-

látott amaz eszmék vegrehajtásához. Első sorban biztosította azt, hogy a már meghozott törvények életbeléptetését, a mit lehetővé fog tenni a kötelező törvény tisztelet. Ezután következnek a még hátralevő javaslatok megvalósítása. Visszautasítja a kapkodás vádját, melylyel az ellenzék illeti. Az egyházpolitika megvalósítása után legfontosabb a kuriai bírások, a mit remélhetőleg huszvétiq letárgyalnak. Ezután jön a közigazgatási reform, a melyet még a nyári szünetek előtt beterjeszt a törvényhozásnak. A nemzetiségi kérdéssről különösen szél, kiállításba helyezve az elítelt memorandumok megkegyelmezését. Szilárd meggyőződése, hogy a magyar állam mindig elég erős arra, hogy nyílt és titkos ellenségeit eltiporja. A gazdasági válság ellen az intézkedések egész sorozatát említi föl.

A miniszterelnök beszédét gyakorta szakították félbe zajos helyesléssel, élénk éljenzéssel, s végül viharos lelkesedéssel kiáltották: Eljen Bánffy! Ezután a miniszterelnök fogadta a küldöttségeket. Délután három órakor a választók közönsége bankettet rendez a miniszterelnök tiszteletére.

Bismarck és Stöcker. Most már a Hamburger Nachrichten is megszólal Stöcker levele tárgyában és a következőket írja: A levélben Bismarck ellen nyilvánuló gyűlölet lélektani magyarázata kétségtelenül abban a magatartásban keresendő, a melyet az akkori kancellár a trónörökösrel a mostani császárral való érintkezésben különösen a Waldersee-gyűlekezeten tanusított azért, hogy megakadályozza, hogy a trónörökös időelőtti viszonyba lépjen valamelyik párttal vagy klikkel. Ez ügyben koronatanácsot tartottak Frigyes császár alatt, aki Stöcker és keresztény-szociális üzemli ellen határozottan állást foglalt és Stöcker eltávolítását követelte. Bismarck herceg kezdeményezésére azonban úgy határoztak, hogy Stöckert az elé az alternatíva elé állították, hogy vagy megtartja udvari lelkészi állását, vagy tovább agít. Stöcker az elsőt választotta. Az az inszinuáció, hogy Bismarck Stöckernek a szocialista törvény alapján való kiutasítását indítványozta volna, teljesen alaptalan, bár ennek a kérdésnek megfontolása akkor igen közel állott.

A bolgár trón. Cankovista körökben esatlakoznak Klement metropolita ama meggyőződéséhez, hogy Boris herceg keresztelője egyáltalában nem fog biztosítékot szolgáltatni arra nézve, hogy a czár Ferdinánd fejedelmet ismerje. Más oldalról azonban azt állítják, hogy a metropolitának Pétervárott azt a tanácsot adták, hogy ajánlja a fejedelemnek a visszalépést, ha Oroszország támogatására akar számítani.

Napi hírek.

Sopron, szeptember 11.

Királyi kitüntetés. Császár Mihályt, a vármegyeház felügyelőjét, a ki negyven év óta látta el gondosan és hűséggel hivatalát, királyi kitüntetés érte: ma érkezett le számára az ezüst érdemkereszt. Császárt súlyos betegen találta a királyi kegy. Már hetek óta fekszik emésztő kórházban; és hogy a kitüntetés híre mennél előbb eljusson a törődött öreg emberhez, maga Simon Ödön vállalkozott rá, hogy közölje azt vele. E végből ma délben Baán Endre dr. alispán és Hajás Antal vármegyei tiszti főgyógyász kíséretében megjelent Császár lakásán, a ki hálálkodva fogadta a kétszeres kitüntetést.

Nem 66 — de 69 százalék a pótdadó. Kellemetlen hír, de valóság. Tegnap este állapította meg a pénzügyi bizottság, a melyet hamarosan még egy rendkívüli pótülésre kellett egybehívni tegnap este öt órakor, mivelhogy csak akkor tűnt ki az az emberi tévedés, hogy azon a borzasztó retortán, a melyen a költségvetésnek keresztül kellett haladnia, nem tűnt fel, hogy körülbelül 5000 forintnyi összeg a bevételbe került, holott a kiadás hasábján van a helye. Ez a szomorú felfedezés az okozta, hogy a bevételek összege apadt, a kiadásoké megnőtt és ez utóbbival egyben nőtt 69%-ra a pótdadó is.

A városi tanács ma délelőtt tartott rendkívüli ülésében tárgyalta a költségvetést és csekély módosító javaslattal fogja azt a közgyűlés elé terjeszteni. A tanács módosításai folytán semmiben sem változnak a költségvetés végső összegei. A pótdadó prozentlába is marad 69. Csak egyes apróbb kiadások törlését javasolta a tanács,

hogy helyet szoríthasson azzal Finck polgármester 2400 forintos nyugdíjának, a melyet szerencsésen kifelodtek a költségvetésből.

A költségvetést hova-hamarabb ki nyomattják és megküldik a köztörvényhatósági bizottság tagjainak, hogy alaposan megismerhessék mielőtt a közgyűlésre kerülnek. És az a jókora füzet, a mely e költségvetést tartalmazza méltó is lesz a tanulmányozásra, mert — úgy halljuk — a pénzügyi bizottság jegyzőkönyve olyan elaboratum, a mely alaposágával körültekintő értelmességével ritkítja párját.

Két ezred katonaság Sopronban. Ma d. e. fényes uniformisban, esörgő sarkantyus, hosszú kardu adjutans állított be Dr. Príntz Ferenc h. polgármesterhez, jelentvén neki hivatalos udvariassággal, hogy f. hó 14-én két ezred katona jön Sopronba. A Lajta melletti Bruckból indulnak ki és Kis-Czellebe készülnek a királygyakorlatra, de két napra pihenőt kérnek Sopronban. A katonaság létszáma 1940 legény. A szalás szerzők f. hó 13-án már itt lesznek.

Frigyes főherceg, hadtestparanesnek a „Magyar Király“-hoz czímzett szállodában fog lakni, míg a törzstiszti kar a szomszédos „Pannonia“ szállóban helyezkedik el.

A tisztek legnagyobb része azonban magánházaiban keres lakást, a miért is a lakást adó közönség jelentkezik a Nemzeti rendőrbiztosnál, mivel 180—200 helyre lesz szükség.

Sopronmegye állandó választmánya ma délelőtt tartott ülésében készítette elő azt a tárgysorozatot, a melyet a f. hó 30-án tartandó közgyűlésnek kell majd letárgyalnia. Az ülésen Simon Ödön főispán elnököl. A megvitatott tárgyak közül felemlítjük, hogy a választmány jóváhagyólag fogja a közgyűlés elé terjeszteni az 1896-ik évi költségvetés előirányzatát. — A vármegyei tisztviselők választását a december 16-án tartandó közgyűlés napirendjére fogják kitűzni. — Az állatorvosok kérelmét, miszerint illetményeik felemeltessenek, a gazdasági bizottságnak adják ki javaslattételre. Lőfegyvereket csak az tarthasson, a kinek erre engedélye van. Erre vonatkozólag szabályrendeletet fognak kidolgozni. A gyepmesterek fizetésemelési iránt benyújtott kérvényének adassék hely. A millenium alkalmából rendezendő bandériumon a vármegye is részt vesz és az előzetes megbeszélésre dr. Baán Endre alispán megy Budapestre. — A körorvosok kérvényét, hogy emeljék illetményeiket, nem pártolja az állandó választmány. — A vármegyei huszárok fizetését 250 forintról 300 forintra javasolja felemelni. Meleg köszönetet kíván a választmány szavaztatni dr. Baán Endre alispánnak és Molnár Sándor főszolgabírónak azért az önfeláldozó tevékenységükért, a melyet a kaboldi és f.-péterfai katasztrófák alkalmával kifejtettek.

A szociáldemokraták és a polgármester fizetése. Hatvanhat előkelő városi képviselő kérvényt küldött a miniszterhez, hogy hagyja jóvá Sopron város jövőben választandó polgármesterének fizetését azt az 5000 forintot, a melyet a juliusi közgyűlés e czélra megszavazott. Ez a mozgalom nem hagyta nyugodni a soproni szociáldemokratákat. Ha a városi urak kérelmezhetnek, hát miért ne kérelmezhetnének ők is?!.. Meg is teszik. Már folyik javában az aláírás és — úgy halljuk — lesznek többször is hatvanhatan, a kik aláírnak egy olyan kérvényt, a melyben ki van fejtve, hogy 5000 forintot nem bír el Sopron városa és a mi fő egy 5000 forintos polgármester — nagyon kellemetlen ur is lehet valakiknek, a miként azt a képviselők által felterjesztett kérvénynek már egyizben aposztrofált passzusa, ép a szociáldemokratákra vonatkozólag kifejti. Minden esetre azonban érdekes jele az időnek, hogy Sopronban minden olyan mozgalom ellen támad ellenzék, a melyet a város régi kipróbált emberei kezdeményeznek!..

A város új palotája. Az új és remeken épült városháza már megkezdették a költözködést, miért is hévvel lázzal dolgoznak, hogy a külső munkálatokat is végleg befejezzék. Most már a környékbeli, vagy az új palota szem-

ben levő házak tulajdonosain van a sor, hogy házaik tataroztatásával minél impozánsabb jellegűt szerezzenek az új palotának és annak környékének. Nem kételkedünk ebben, mert hisszük, hogy a többi háztulajdonosok is követik Prickler János vendéglő dícséretre méltó példáját, ki ugyanis a tulajdonát képező „Új épületet” nagyon eszesen tataroztatta.

— **Magyarul — meg németül.** Eddiglen az volt a böcs szokás, hogy a közgyűlés elé terjesztendő városi költségvetést csak német nyelven nyomatták ki. Nem ütődött meg rajta senki, hiszen kényelmes volt, **meg** nem is birt hivatalos karakterrel. Mostantól fogva magyarul — meg németül fogják kiadni. Így kívánta ezt Steiner György a pénzügyi bizottság tagja. Kiirtuk a nevét, mert jól esik nekünk konstatálni, hogy mesebeszéd az, a mit városunk németiségéről beszélnek. Ime, a soproni németajkuakból kerülnek ki a magyar sovínisták. Nem mi, a kikre hamar rásütik a türelmetlenség bélyegét, hanem egy soproni polgár, egy soproni iparos, a kinek majdnem egész élete olyan környezetben folyik le, a hol csak németül beszélnek, sürgeti a nemzeti nyelv jogait. Bizony szolgálhatna ez például sokaknak!

— **A kik magyar voltokra büszkék.** A M. A. nyomán mi is közre adunk egy kis közleményt, a mely pellengére állítja azt a rossz szokást, hogy Lajta-Ujfalu még ma is német a dőkönyv járja. Közben kaptunk erre is felvilágosítást. Illetékes úri ember járt szerkesztőségünkben, a ki utalva a törvényre, beigazolta, hogy a község előjárásán áll választani a magyar nyelvű és német nyelvű adókönyveske között, az az előbbi választotta, mivelhogy Lajta-Ujfalu község előjárásága — a jegyző kivételével — olyan német, hogy nagy Németországban se lehet németebb. Ezt irak és semmi mást. Felháborodik erre — és nagyon jogosan — néhány lajta-ujfalusi úri embernek az önérzete és jelentik nekünk büszkén, hogy biz' ők szívre nyelve, érelemre magyarok. Örömmel, szívbeli élvezettel vesszük tudomásul és nyugtázzuk e kijelentést, a melyre bizony nem volt szükség, mert azt a mi szerkesztőségünkben nagyon jól tudják, hogy Lajta-Ujfaluban a vasuti tiszték, az esperes, meg az orvos, a tanító, a postamester, a gyógyszerész és még néhány diplomás ember nem csak magyar, de büszke is arra, hogy az. No mi is azok vagyunk reájuk.

— **A hadgyakorlatok vége.** Az idei őszi hadgyakorlatok, melyek a mi vidékünkön folytak, a hétfőn tartott gyakorlattal — véget értek, melyeknek középpontját Vulka-Pordány képezte.

Nyolcz gyakorlat volt 13 napi tartamban, melyek Felsőfalva környékén folytak le; a vidéken ős fákkal fedett hegyek, völgyek s mocsarak váltakoznak, tehát katonáink kimutathatták ügyességüket bármily téren.

Az egész gyakorlat lefolyása alatt óriási hőség uralkodott; úgy hogy a föld sok helyen megrepedezett, hatalmas porfellegek fedék el a mozgó csapatokat. Az óriási hőség miatt sokat szenvedtek a katonák, de főleg a szekeresek.

Az utolsó gyakorlat befejeztével azonnal a visszavonulásra sorakoztak. A 83. gyalogezred 2-ik zászlóaljában kettőt rendezett, a melynek helyiségeül a czukorgyárnak tágas terme szolgált. A bankett a gyár szíves urának tiszteletere lett rendezve, a ki a gyakorlat folyamán a tisztéknek rendelkezésére boesátotta tágas éttermét, konyháját, a mellett adott fűtő- és világító anyagot. Hétfőn este a Rottermann lovagok egy estélyt rendeztek, melyen az összes ott tartózkodó tiszték részt vettek, sőt még néhány magasrangú tiszt is a környékről.

Keddén reggel a csapatok elindultak a szélrózsa minden irányában — saját állomási helyükre.

A hadgyakorlat folyamán a katonaság részéről semmi rendtelenség nem adta elő magát, magaviseletük mintaszerű volt.

— **Költözködik a város.** Hurezkodóiban van minden, a mi volt a szürke házbán és telnek — egyre telnek a szép új palota termei. Az építészeti-osztály az erdészeti hivatal már ott vannak az új városházában. Ma költözködött az I. fokú iparhatóság, a melynek elhelyezése nagy galibát okozott és arra a valóságra keltette a város urait, hogy rettentő baj lenne, ha a városi hivatalok megszapornának, mert bizony nem akadna azok számára hely. Az ipariroda, a melyet Esztl J. vezet, ama szobák egyikébe lett volna elhelyezendő, a melyek Fertásák-nak a bejelentő hivatal főnökének alárendelt hivatalok számára jelöltek ki. De mivel

időközben Fertásákot az anyakönyvvezetői tisztséggel is megbizta a miniszter és neki e végből külön helyiség kellett, nem maradt hátra más, mint hogy az iparhatósági iroda felköltözzék a 2-ik emeletre. Ez ellen azonban erősen tiltakozott a rendőrfőkapitány. Neki — ugymond — minden pillanatban akad dolga az iparhatósági irodában, a mely neki van alárendelve és így a szolgálat gyorsasága érdekében követelnie kell, hogy a hatásköre alá rendelt hivatalok központosítva legyenek ott, a hol ő van — a földszinten. A főkapitány föllépésére Dr. Printz Ferencz h. polgármester azon fáradozott, hogy a községi bíróságot helyezze el a 2-ik emeleten és az ennek kijelölt földszinti szobában szorítson helyet az iparhatósági irodának. De ezt a dispoziციót meg a községi bírónakodott elfogadni mert ott fent a 2-ik emeleten már se gázvilágítás, se központi fűtés nincsen és a mit neki kijelöltek hivatalos helyiségnek az voltaképen szolgáló lakás. Remélhető azonban, hogy dr. Printz előzékeny és tapintatos bánásmódjának, meg utóvégre is rendelkezési jogának sikerülni fog, a támadt — és a költözködés folyamán még bizonyára felmerülő nehézségeket kiegyenlíteni.

— **Helybeli birtokváltozások.** Kisk. Grosz Zsófia, Katalin, Lajos, András, Nándor, Mihály és Zsuzsanna örökölték néh. Grosz Mihályné sz. Wolfbeisz Zsófia után 1 Rusten-, 1 Anger-, 1 Teich-, 1 Übermass-, 1 Dudles-, 1 Scheiben- és 1 Hntbügelzántót, 1 Harmler- és Höllesgrundszőlőt; továbbá örökhagyónak 2 Stübel- s 1 Kohlenberg-szántóbóli és 1 káposztásföldbóli jutalékát. — Pohl Gottlieb és neje Tremmel Zsófia megvették Szigethy Béláné sz. Lampert Juliától 1 Übermass szántót 1163 négyszögöllel 350 frt-ért. — özv. Artner Antalné sz. Moretti Klára megvette Boór Andrástól a bécsi uton lévő 4/a sz. házat 1100 frt-ért. — A Sopron városi vízvezetési részvénytársulat megvett Pfeiffer Kálmáné sz. Bauer Mária, özv. Flandorffer Pálné sz. Bauer Ilona, Lenek Kálmáné sz. Bauer Julcsa és Bauer Ottótól 1 Ziegel-réteket 1603 négyszögöllel 1522 frt 85 kr-ért. — Fiedler Katalin megvette Fiedler Mihály és Andrástól ezeknek egy Neuberger szőlőbóli jutalékait 20 frt-ért. — Fiedler Mihály megvett Leiterné szül. Holzmann Zsuzsannától 1 Langschilling-szőlőt 359 négyszögöllel 30 frt-ért és Ramsauer Ferenczné szül. Fiedler Juliánától egy Harmler szőlőt 284 négyszögöllel 30 frt-ért. — Kisk. Holzmann Katalin, Terezia, Zsófia, Erzsébet és Zsuzsanna örökölték néh. Holzmann Gottlieb után ennek 1 Tiefenwegs-szőlőbóli jutalékát, továbbá 1 káposztás-, 1 Triftszántót, 1 Langschilling-szántót, 1 Ziegelszántót, 1 Kohlenbergszőlőt, és 1 Langschilling-szőlőt. — Sopron szb. kir. város közönsége megvett Bauer Ferencz és neje Prettenhofer Mária örököseitől 1 Scheibel réteket 1 hold 805 öllel 1803 frt 75 kr-ért. — Wolfbeisz Erzsébet, kisk. Wolfbeisz Károly és Lajos örökölték Wolfbeisz Nándor és Wolfbeisz Katalin után ezeknek 1 Felberbrunn-szőlőbóli, 1 Neuberger-szántó és rétbóli és 1 Zarahalm-szántó és szőlőbóli jutalékait. — Kisk. Reimann István örökölt Reimann Józsefné sz. Spanraft Janka után ennek 1 Kräftner-, 1 Harmler-, és 1 Eisler-szőlőbóli jutalékát. — Néh. Pichler János után örökölték a) Pichler Ferencz és József 1 Potzmann-, 1 káposztás- s 1 Teichszántót; 2 Bodenklau-sner-, 1 Potzmann-, 1 Glaser-, 1 Pöltles- és 1 Brunnhüttl-szőlőt; b) Pichler József és neje Höller Mária a szt.-mihályi utcában lévő 16. sz. részházat és 1 Harmler-szőlőt; c) Pichler Ferencz és neje Pregler Jozefa 1 Gute Weidengrunt-1 Grasner és 1 Harmler-szőlőt; — Schiller Konrad megvett ifju Schiller Jánostól egy a Csengery-utcában lévő építőhelyet 158 □-öllel 1000 frt-ért.

— **Tűz Beo-Sarkányban.** Mint levelezőnk értesít f. hó 10-én, kedden délután 3 óraker a község templomának harangja megkondult, jelezve, hogy tűz van! A község derek éber lakosainak köszönhető, hogy nagyobb baj nem történt, mert a nagy szárazság és a község azon részén, melyen a tűz kiütött a házak nagyon szorosan egymás mellé vannak építve. A tűz Mészáros Adolf udvarán keletkezett, hol egy szalmakazal és egy disznóól esett csak a lángok martalékául.

— **A disznóvész,** mely május hó óta uralkodott városunkban, nemsokára megszűntnek fog nyilvánítani. Előbb azonban minden megfertőztetett udvart kreolinnal kell alaposan dezinficiálni, a miért is az érdekeltek Fischer II. városi állatorvoshoz forduljanak (győri ut 4. sz.)

Könyv- és könyomdai műtermékek, valamint könyvkötészeti munkák a legcsinosabban és divatos ízléssel, olcsó árak mellett beszerezhetők Romwalter Alfréd jó hírnevű és az ország elsőrendű versenyképes műintézetében: Sopron, várkerület 121. sz.

Törvénykezés.

1895. évi szeptember hó 14-ik napján nyilvános előadásra kerül a kir. törvényszék polgári felebbezési tanácsánál:

Czingraber József dunaföldvári lakos felperesnek Orell Antal és társa zsirai lakos alperesek ellen 500 frt és járulékaí iránt indított sommás pere.

Előadó: dr. Rátz Ottó királyi törvényszéki bíró.

Táviratok.

László kir. herceg temetése.

Budapest, szeptember 11. Klotild kir. herceggasszony egy pálmaágot vitt emlékül korán elhunyt fia koporsójáról.

A cigányok, a kiknek meghonosítása érdekében az elhunyt atyja végtelen sokat tett, szintén vittek koszorut a koporsóra, a mely valóságos virágerdő közepette nyugszik. A pompás koszorúk között ott vannak Ferencz Salvator, Lipót Salvator és Mária Valéria kir. herceggasszony remek koszorúi.

Budapest székes-főváros képviselőtében Ráth Károly főpolgármester egy küldöttség élén vesz részt a temetésen.

Az éj folyamán testőrök, apácák és egy káplán virrasztott imádkozva a koporsó mellett.

Ma délelőtt valóságos népvándorlásban özönlött a nép a ravatalhoz.

Hét óraker reggel a gyászoló kir. hercegi család a kápolnába ment, a hol csöndes misét hallgattak. A gyászoló anya nagyon meg van törve. Hangos zokogásban tört ki, több ízben is, a mise alatt.

Háromnegyed nyolczkor reggel Bogisich apátplebános beszentelte a tetemet.

Nyolcz óraker Steiner püspök csendes misét mondott, a melyen Ottó kir. herceg is részt vett.

Ezután boesátottak be a nagy közönséget, miközben az oltároknál szakadatlanul miséket mondottak.

Fél tízker újból megjelent a gyászoló kir. hercegi család a kápolnába misét hallgatni és lement a kriptába megtekinteni az eltemetésre megrendelt előkészületeket.

Déli 12 órától 1 óráig Budapest székesfőváros összes templomainak harangjai zugtak.

József kir. herceg palotájában egyre érkeznek a legelőbbkelő uraságok, feljegyezni neveiket a kitett ivre.

Délután 4 óraker vette kezdetét a tulajdonképeni temetés.

A kápolnában Vaszary Kolos hercegprimás, a sírboltban Császka kalocsai érsek szentelte be a koporsót.

Holnap délelőtt gyászmise lesz a kápolnában, a melyen csak a gyászoló kir. hercegi család vesz részt.

Bánffy kormányelnök visszauton.

Szilágy-Somlyó, szeptember 11. Bánffy Dezső báró kormányelnök ma délelőtt a különféle küldöttségeket fogadta és visszautazott ma délután Budapestre.

Budapest, szept. 11. (G a b o n a t ó z s d e.)

A mai tőzsdén nagyon is erős volt a kínalat. — A vételkedv azonban tartózkodó. A malmok általában nem vásároltak semmit. Ezen körülmények behatása folytán az irányzat határozottan lanyha volt.

A buzabehozatal mindössze csak 15000 métermázsára rugott, a melyek 2—5 krajczárral keltek olcsóbban.

A zab 10, a tengeri 5 krral kelt olcsóbban.

A többi áruban alig volt úzlet.

Buza ősze	6.25—26
Buza tavaszra	6.76—77
Rozs tavaszra	6.00—01
Rozs ősze	5.60—62
Tengeri május-juniusra 1896.	4.53—55
Tengeri szeptemberre 1895	5.25—30
Zab tavaszra	5.87—89
Zab ősze	5.60—62
Repece aug.—szeptemberre	9.60—65

Idő: szép!

Közgazdaság.

Magyar sertések Bécsben. Mivel az utóbbi időben magyarországi és horvátországi sertéseken a bécsi központi marhavásárok a sertésveszt aránylag csak igen kevés esetben észlelték, az osztrák belügyminiszter megengedte, hogy azok a sertések, melyeket a bécsi hentesek a keddi és esütörtöki vásárokon vettek s melyek leolását a vásári rendtartás eddig a keddi, szerdai, esütörtöki pénteki és szombati napokra korlátozta, ezenül a következő hétnak hétfő napján is levághatók lesznek. E rendelkezés szeptember hónap 2-án lépett életbe.

Közlekedési reformok. Mint postakörökben beszéltek, Heim Péter utóda Szalay Péter miniszteri tanácsos a jövő évi költségvetési előirányzatba 800.000 forintos tételt vettetett fel ama célból, hogy a millenium alkalmából az ez összegnek megfelelő számú postahivatalok szerveztessenek. Azonkívül a jövő évben onnan is származni kívánó többlet a kereskedelmi budgetben, hogy a posta- és vasúti tisztai tanfolyam végzett hallgatóit értesülésünk szerint, a tanfolyam elvégzése után nyomban tisztékké nevezik ki.

A gyümölcsidény. Az országos magyar gazdasági egyesület a gazdákat országsszerte felhívította, hogy eladó gyümölcskészletüket bejelentessék. E felhívásra összesen 25.000 métermázsán felül jelentettek be gyümölcsöt; a bejelentéseket az országos magyar gazdasági egyesület katalógusba állította egybe, mely tájékoztat arra nézve, hogy milyen gyümölcs, mily mennyiségben, hol kitől és mily áron kapható. Ezt a katalógust, mindenkinek bérmentve megküldik, aki ez iránt az országos magyar gazdasági egyesület titkári hivatalához fordul. Az őszi gyümölcsvásár iránt az érdeklődés igen élénk és óriási mennyiségű eladó készletet jelentetik be.

Beiratkozás a keszthelyi gazdasági akadémiába. A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézetbe való felvételre a téli félévre október hónap 1—8-ig lehet beiratkozni, személyes jelentkezés akadályát esetén levélben való megkereséssel. Első éves rendes hallgatók felvételét azokat, a kik a gimnázium vagy reáliskola VI. osztályát sikerrel, továbbá a kik a polgári iskola VI. osztályát általános jó osztályzattal végezték. Bővebb felvilágosítást nyújt a tanintézet igazgatósága útján megszerezhető 1894/5. évi Ertesítő.

Szerkesztői üzenetek.

H. J. Sohase bántsa az Önt. Tudunk mi is itélkezni az ügyek fölött.

Cs—i K—n. Cs. Örvendünk, hogy megnyerte tetszését, **K—sz. J.**, helyben. Ninesen itthon. Oda lesz még vagy tíz napig.

Kiváncsi. Álláspontunk az lesz, a mi eddig volt. Sokkal jobban fikszirozva van már az az álláspont, a melyet a magyar sajtó elfoglal Sopronban a német színi előadásokkal szemben, hogy sem azt újból magyarázgatni kellene.

D—u L—h. Boesínat. De a legjobb akarat mellett sem keríthettünk időt a feleletre eddig. Hanem csak késik, — nem mulik.

Kismartoni. Szívesen fogadjuk.

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, szeptember 11.

Egységes járadék . . . 100.95	Magyar hitelbank . . . 486.—
Magy. arany-kor.-jár. 122.30	Länderbank . . . 286.30
4% magyar kor.-jár. 99.89	Unionbank . . . 353.—
Magy. földteherm.-köt 98.75	Államvasut . . . 404.25
Anglo-bank . . . 175.75	Délvasut-részvény . 112.62
Osztr. bank-egyesület 172.50	Napoleonor. . . . 9.59
Osztrák hitelbank . 403.62	Márka 59.08

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter Alfréd

1896.

1896.

Reklám-Naptár!

2500 példányban lesz nyomva.

Az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság“ 1895. év karácsony napjára az **összes helybeli és vidéki előfizetők közt**, valamint a Romwalter Alfréd cég könyv- és könyvmdai műintézete **összes üzletfelei közt** ismét egészen ingyen osztja szét az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság“ díszesen kiállított

Naptárát az 1896. évre.

„Oedenb. Zeitung—Soproni Ujság“ ingyen naptára

a múlt évben a n. é. közönség minden rétegében szívesen fogadott vendég volt és általános tetszésben részesült. Naptárunk ezuttal is legalább 2500 példányban lesz nyomva és úgy a városokban, mint a megyékben nagy számban lesz terjesztve. Naptárunk a polgári és urasági köröket, valamint magánzókat, gazdaszokat, kereskedőket, iparüzőket, hivatalnokokat, ügyvédeket, orvosokat, tanárokat és gyárosokat stb. fogja felkeresni, miért is ezen **elsőrangú reklám-naptárban** a

Hirdetések

a legbiztosabb eredményt éri el!

Az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság“ felvesz hirdetéseket és ezeket, hogy az olvasó-közönségnek figyelmét el ne kerüljék, nem közli a naptár végén összpontosítva, hanem az

érdekfeszítő olvasmányok közt és a kalendáriumi részben

úgy helyezi el, hogy a szöveg minden 2—3-ik oldalán lesznek lenyomatva, miáltal az olvasónak önkénytelenül szembeötlük a hirdetés.

Ezen célszerű beosztást tekintve, tisztelettel kérjük a n. é. hirdetőket, hogy b. megbízásaikat saját érdekükben **minél előbb** eszközöljék és hirdetési szövegeiket czimünkre beküldjék.

A hirdetések közlésének díjai: A naptár-részben, és pedig: november és december hónapokkal szemben egy oldal 30 frt, $\frac{1}{2}$ oldal 15 frt, $\frac{1}{4}$ oldal 10 frt, $\frac{1}{8}$ oldal 5 frt.

Január és február hónapokkal szemben egy oldal 25 frt, $\frac{1}{2}$ oldal 12 frt 50 kr., $\frac{1}{4}$ oldal 7 frt, $\frac{1}{8}$ oldal 3 frt 50 kr.

A többi hónapokkal szemben: egy oldal 20 frt, $\frac{1}{2}$ oldal 10 frt, $\frac{1}{4}$ oldal 6 frt, $\frac{1}{8}$ oldal 3 frt.

Az olvasó szöveg közt: egy oldal 16 frt, $\frac{1}{2}$ oldal 8 frt, $\frac{1}{4}$ oldal 5 frt, $\frac{1}{8}$ oldal 3 frt.

Tisztelettel

Romwalter Alfréd

könyv- és könyvmdai műintézete,

az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság“ kiadó-tulajdonosa.